

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/96/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7810205471
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2011:7810205471.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Šalatu a sudcov JUDr. Táne Veščičikovej a JUDr. Jána Slobodníka vo veci žalobcu N. Y., V. XX, zast. JUDr. Jánom Kotlíkom, advokátom, Bratislava, Karloveské rameno 6, proti žalovaným 1) Diepold, s. r. o., Banská Bystrica, Skuteckého 30, IČO: 45 301 174, zást. Alexandrom Löbnerom, Banská Bystrica, Kráľová Podháj 4 105/57 a 2) S. A., I., H. XXX, o neplatnosť kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 12C/96/2010-100 z 31.1.2011 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovaným sa ich náhrada nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou, došlou súdu prvého stupňa (ďalej len súd) 9.7.2010, domáhal určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej 8.6.2009, medzi žalovaným v 2.rade (ako darcom) a žalovaným v 1.rade (ako obdarovaným), o prevode spoluvlastníckeho podielu žalovaného v 2.rade k nehnuteľnostiam, vedeným na Správe katastra v Rožňave na LV č.1401,1649,1653,1810,1862,2485,549,2584,2590 a 2591, k. ú. Rejdová.

Súd rozsudkom žalobu zamietol v celom rozsahu a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení reprodukoval podstatný obsah odporu zo 6.10.2010 (č.l.46-47 a 51-52) žalovaných proti žalobe, procesného stanoviska z 26.10.2010 (č.l.61) žalobcu a prednesu zást. žalovaného v 1.rade a výpovede žalovaného v 2.rade na pojednávaní 8.12.2010 (zápisnica na č.l.76-77). Uviedol, čo zistil z LV č.1401 (č.l.6-8),č.1649 (č.l.9-12),č.1653 (č.l.13-15),č.1810 (č.l.16-18),č.1862 (č.l.19-21),č.2485 (č.l.22-24),č.2549 (č.l.25-27),č.2584 (č.l.28-30),č.2590 (č.l.31-33) a č.2591 (č.l.34-36) k. ú. Rejdová, z obsahu Dohody o zrušení záväzkov podľa § 572 ods.2 O. z., uzavretej žalovanými 12.8.2010 (fotokópia na č.l.51) a čo vyplynulo z výzvy na späťvzatie návrhu na vklad darovaných nehnuteľností do KN zo 14.6.2010 (fotokópia na č.l.37-38) a z rozhodnutia (jeho odôvodnenia) č.V782/2010 zo 14.6.2010 a 23.7.2010 Správy katastra Rožňava (fotokópia na č.l.48-49). Vychádzajúc z § 40a,§ 40 ods.2,§ 140,§ 572 ods.2,3,§ 602 a § 603 ods.1 O. z. a § 80 písm. c) O. s. p. (ich znenie citoval) konštatoval čím je založené predkupné právo podielových spoluvlastníkov, akú má povahu a ako možno vymedziť jeho právnu podstatu. Uzavrel, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní uzavreli 8.6.2010 Darovacu zmluvu o prevode spoluvlastníckych podielov nehnuteľností, zapísaných na LV č.1401,1649,1653,1810,1862,2482,2549,2584,2590 a 2591, k. ú. Rejdová, že podali návrh na vklad do katastra nehnuteľností, že konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bolo zastavené rozhodnutím z 23.7.2010, pre neodstránenie väd podaného návrhu a darovacej zmluvy, že následne uzavreli písomnú Dohodu o zrušení záväzkov z darovacej zmluvy, že je nepochybné, že v čase uzavretia darovacej zmluvy nebola splnená ponuková povinnosť predkupného práva, čo

nebolo medzi účastníkmi sporné a za daného stavu, v prípade dovolania sa relatívnej neplatnosti, by takáto darovacia zmluva bola neplatná, že dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu je jednostranný právny úkon, adresovaný jeho účastníkom, ktorý možno urobiť oznámením alebo námietkou, a to aj ústne, že účinky dovolania sa neplatnosti právneho úkonu nastávajú okamihom, keď dôjde jeho účastníkom a že relatívnu neplatnosť možno uplatniť aj priamo v občianskom súdnom konaní, v žalobe, riadne doručenej účastníkovi v konaní o neplatnosť úkonu, proti ktorému dovolanie sa smeruje. Dospel k záveru, že žalobca v konaní predložil výzvu, adresovanú žalovaným, na späťvzatie návrhu na vklad darovaných nehnuteľností do katastra nehnuteľností, avšak nijakým spôsobom nepreukázal jej doručenie žalovaným, že v uvedenej výzve uvádzal, že porušenie predkupného práva oznamoval písomne aj Správe katastra Rožňava a súčasne aj žalovaným listom z 11.6.2010, ale ani uvedené doručenie nepreukázal, že z rozhodnutia Správy katastra Rožňava o prerušení vkladového konania, ktoré malo časovo nasledovať po údajnom písomnom oznámení žalobcu, nemožno vyvodiť žiadnu zmienku o oznámení porušenia predkupného práva v súvislosti s darovacou zmluvou, správe katastra a že žalovaným boli rozhodnutím Správy katastra vytýkané formálne a obsahové nedostatky darovacej zmluvy, spočívajúce v nesprávnych označeniach, výmerách a nepresnostiach v identifikácii pozemkov a podielov. Keďže relatívnu neplatnosť možno uplatniť priamo v žalobe, skúmal kedy sa žalovaní najskôr dozvedeli o tom, že sa žalobca dovoľoval relatívnej neplatnosti, pretože nepovažoval za preukázané, že sa v čase pred podaním žaloby dovoľoval tejto neplatnosti voči nim, že obaja sa dozvedeli o dovolaní sa relatívnej neplatnosti dňom doručenia žaloby, t. zn. 23.9.2010 a že v čase pred doručením žaloby a dovolaním sa relatívnej neplatnosti, už dohodou zrušili záväzky vzniknuté z darovacej zmluvy (12.8.2010), resp. zrušili platne svoje záväzky z nej vyplývajúce, v čase predtým, ako sa dovoľoval žalobca preukázateľne relatívnej neplatnosti a že k zrušeniu záväzkov došlo bez vzniku nového záväzku, a teda záväzky zanikli 12.8.2010, dňom podpisu dohody. Zdôraznil, že v prejednávanej veci bola podaná žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, uzavretej medzi žalovanými, konštatoval, čím je prípustnosť určovacej žaloby podmienená, čoho sa ňou žalobca môže domáhať, kedy je daný naliehavý právny záujem, čo predpokladá naliehavosť právneho záujmu a kedy určovacia žaloba nie je opodstatnená. Poukázal na to, že zmena vlastníckych pomerov v prípade nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania nenastala, čo je nepochybné z vykonaného dokazovania, lebo žalovaný v 2.rade je naďalej vlastníkom svojho spoluvlastníckeho podielu v predmetných nehnuteľnostiach a v prípade, žeby ho v budúcnosti hodlal previesť na tretiu osobu, predkupné zákonné právo podľa § 140 O. z. zostáva žalobcovi zachované, takže z toho vyplýva, že jeho právne postavenie nie je neisté a ohrozené a teda nie je daný naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti darovacej zmluvy, ktorá zanikla v čase pred dovolaním sa jej relatívnej neplatnosti. Zhodnotením vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. O náhrade trov konania rozhodol podľa 142 ods.1 s použitím § 151 ods.1,2 O. s. p. (ich znenie tiež citoval) a uviedol, že v konaní boli úspešní žalovaní, z toho vyplýva, že by mali právo na priznanie náhrady trov konania, avšak do vyhlásenia rozsudku nevyčísľili žiadne trovy, ktoré im vznikli v súvislosti s konaním, z toho dôvodu nepriznal náhradu trov žiadnemu z účastníkov konania.

Proti rozsudku podal žalobca včas odvolanie a žiadal rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť alebo rozsudok zrušiť a vrátiť súdu na nové rozhodnutie, a to z týchto podstatných dôvodov: a) v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods.1 písm. f) O. s. p., lebo súd vykonal pojednávanie vo veci 8.12.2010 v neprítomnosti jeho zást., ktorý sa z dôvodu PN riadne vopred ospravedlnil, a to jednak deň vopred elektronickou poštou (mailom na adresu podateľne súdu) a v deň pojednávania aj listom doručeným súdu a tým mu súd odňal možnosť riadne konať pred súdom a porušil jeho čl.47 ods.2 Ústavy SR zaručené právo na právnu pomoc, b) súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, lebo pred súdom nebolo nikým, ani žalovanými, rozporované, že by im neboli doručené jeho listy z 11.6.2010 a KLP, s.r.o. zo 14.6.2010, zastupujúcej ho v tom čase, v ktorých boli upozornení na porušenie jeho predkupného práva a preto súd nemôže tvrdiť, že túto skutočnosť považuje za nepreukázanú, keď je medzi účastníkmi nesporná, navyše nemá vedomosť, žeby uvedené listy zakladal do súdneho spisu ani na pojednávaní, ani ako prílohu niektorého svojho podania, takže tieto súdu museli predložiť žalovaní (zrejme na pojednávaní 8.12.2010), čo je dôkaz, že im aj boli doručené! (predložil plnomocenstvo pre KLP, s.r.o. ktorá v jeho mene v čase doručenia uvedených listov konala), c) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu dôkazy, ktoré doteraz ním neboli uplatnené (podacie lístky doporučených listov, adresovaných žalovaným a uvedených v bode b), lebo skutočnosti - dôkazy, ktoré považoval za nesporné nie vlastnou vinou nemohol podložiť ďalšími dôkazmi, keďže takéto dôkazy boli podľa priebehu konania zjavne nadbytočné a to najmä za situácie, kedy ani súd doručenie uvedených listov nerozporoval a tým nevytvoril aspoň minimálnu mieru predvídateľnosti svojho rozhodnutia, čím si nesplnil svoju ústavnú povinnosť podľa čl.36 Ústavy SR poskytnúť mu súdnu

ochranu a tým mu zachovať právo na spravodlivý proces a d) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, lebo dovolať sa neplatnosti voči účastníkom právneho úkonu podľa § 40a O. z. možno aj samotnou žalobou na začatie občiansko-právneho konania o neplatnosť takeého úkonu (dňom, kedy žaloba súdu dôjde sa aj pretrháva premlčacia lehota na dovolanie sa neplatnosti) a je nerozhodné, kedy súd doručí žalovaným účastníkom žalobu žalobcu. Tvrdil, že výklad - právny názor, zvolený súdom v prejednávanej veci, sa týka eventuality, že sa dovolanie neplatnosti namietne počas prebiehajúceho súdneho konania a druhý účastník nie je pri tejto námietke prítomný a je potrebné mu ju oznámiť (Zborník rozhodnutí NS IV str.425 ods.3,4). V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R-57/2006 (1Cdo/102/2005), ktorým v dovolacom konaní potvrdil právny názor vyslovený Krajským súdom v Prešove, že k porušeniu predkupného práva dochádza už samotným prevodom - uzavretím zmluvy a to bez ohľadu na to, kedy nastanú vecno-právne účinky takejto zmluvy spojené s vkladom do katastra, takže zo všetkých uvedených dôvodov jednoznačne vyplýva, že súd pochybil, ak zrušenie záväzkov žalovaných z 12.8.2010 považoval za platné, lebo predtým sa už riadne a platne dovolal porušenia svojho predkupného práva a relatívnej neplatnosti spornej zmluvy u oboch žalovaných, čím sa táto zmluva stala neplatnou absolútne a neplatný záväzok rušiť nie je možné. Tvrdil ďalej, že má naliehavý právny záujem na vyriešení spornosti právneho stavu, spôsobeného porušením jeho predkupného práva, lebo jeho právo bolo porušené už samotným uzavretím spornej zmluvy, zvlášť, keď v čase podania žaloby prebiehalo ohľadne spornej zmluvy vkladové konanie na Správe katastra v Rožňave, Katastrálneho úradu Košice a o výsledku tohto konania sa dozvedel až z vyjadrenia žalovaných, doručeného mu 22.10.2010, že z rozhodnutia Správy katastra vyplýva, že dôvodom na zastavenie katastrálneho konania nebolo porušenie jeho predkupného práva a pre prípad, že by neurobili v spornej zmluve viaceré chýb, tak by bolo vlastnícke právo k prevádzanému spoluvlastníckemu podielu vložené na žalovaného v 1.rade, že to všetko v celosti znamená, že jeho žaloba bola podaná dôvodne a že k vecno-právnej nenaplneniu spornej zmluvy prišlo len vplyvom, že v tejto zmluve boli také pochybenia, že Správa katastra túto zmluvu odmietla vkladovať, že žalovaný v 2.rade na súde potvrdil, že uzavrel zmluvu so žalovaným v 1.rade bez toho, aby ponúkol svoj spoluvlastnícky podiel ostatným spoluvlastníkom, čím porušil ich predkupné právo, súd mal jeho žalobe vyhovieť a priznať mu trovy konania a právneho zast. a ak tak neurobil, porušil jeho právo na súdnu ochranu. Preto žiadal svojmu odvolaniu vyhovieť v zmysle petitu odvolania a priznať mu trovy konania, právneho zast. a to vrátane odvolacieho konania (Dôkazy: podľa textu - Plnomocenstvo pre KLP, s.r.o., podacie lístky, citované rozhodnutia súdov).

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne.

Ani jeden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

Súd neodňal zást. žalobcu možnosť konať pred súdom, keď konal pojednávanie 8.10.2010 v jeho neprítomnosti, lebo na uvedenom pojednávaní nebolo rozhodnuté vo veci samej, zást. žalobcu mal možnosť na pojednávaní 12.1.2011 uplatniť všetky svoje procesné práva, najmä vyjadriť sa k obsahu zápisnice o pojednávaní 8.10.2010, ktorá bola oboznámená, a namietat údajné porušenie svojho čl.47 ods.2 Ústavy zaručeného práva, avšak tak neurobil a okrem toho dosiaľ nepreukázal, že skutočne sa nemohol dostaviť na pojednávanie 8.10.2010 z dôvodu svojej práceneschopnosti, aj keď ho súd na preukázanie tejto skutočnosti vyzval.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným

dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Z § 120 ods.3 O. s. p. vyplýva, že ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov, t. zn., že nestačí aby účastníci konania niečo iba „nerozporovali“, ale musia konkrétnu skutočnosť zhodne tvrdiť, čo sa v prejednávanej veci nestalo.

Listy KLP, spol. s r.o. zo 14.6.2010 (adresované žalovaným), v ktorých sa spomínajú aj kópie listov z 11.6.2010, predložil vo fotokópií (č.l.37-38) žalobca, ako prílohu žaloby, teda ich nepredložili žalovaní.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. e) O. s. p. je daný vtedy, ak vo svetle nových skutočností alebo dôkazov, ktoré účastník uplatnil v súlade s § 205a O. s. p. nemôže obstať súdom prvého stupňa zistený skutkový stav. Ide najmä o skutočnosti a dôkazy, ktoré nastali (vznikli) po vyhlásení (vydaní) rozsudku súdu prvého stupňa, preto skutočnosti a dôkazy, ktoré tu boli v konaní pred súdom prvého stupňa a účastník ich neuplatnil (hoci len preto, že ich uplatnenie - vzhľadom na priebeh konania - považoval za nadbytočné, i keď sa neskôr ukázalo, že ich uplatnenie bolo potrebné), nemôžu byť v sporovom konaní odvolacím dôvodom. Predpokladá sa, že účastníkom uplatnené skutočnosti a dôkazy sú nové (v porovnaní s tými, aké tu boli v konaní pred súdom prvého stupňa) a v danej veci sú právne významné.

Žalobca však neuvádza žiadnu skutočnosť, resp. žiadny dôkaz nastavší po vyhlásení rozsudku.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Skutočnosti, na ktoré žalobca v odvolaní, v súvislosti so svojim tvrdením o existencii naliehavého právneho záujmu na svojej určovacej žalobe, poukazuje nemajú nijaký právny význam, lebo súd nemôže pri posudzovaní existencie naliehavého právneho záujmu vychádzať z toho, čo sa mohlo stať, ale k čomu napokon nedošlo.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov a žalovaní žiadne trov neuplatnili.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.